

پاسخنامه

ریاضی سوم پیکانو

فصل ششم (۶)

مؤلف: حمیدرضا ایرانپور

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
تعداد گردی‌ها	۱	۳	۶	۱۰	۱۵	۲۱	۲۸	۳۶

* بنابراین شکل هشتم از ۳۶ گردی ساخته می‌شود.

۱ برای حل مسئله‌های زیر از کدام عمل (+ - × ÷) استفاده می‌شود؟ کامل کن.

* قد سارا ۱۵۰ سانتی‌متر و قد مادرش ۱۸۰ سانتی‌متر است. قد سارا چند سانتی‌متر کوتاه‌تر از قد مادرش است؟

$$180 \ominus 150 = 30$$

* آرش هر روز ۵ ساعت مطالعه می‌کند. او در یک هفته چند ساعت مطالعه می‌کند؟

$$5 \otimes 7 = 35$$

* آقای خیاط با ۱۸ متر پارچه ۹ شلوار دوخت. او برای هر شلوار چند متر پارچه مصرف کرده است؟

$$18 \oslash 9 = 2$$

* ناهید ۵۸ تومان و پروین ۲۲ تومان پول دارند. آن‌ها روی هم چند تومان پول دارند؟

$$58 \oplus 22 = 80$$

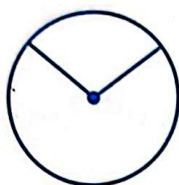
* ستایش ۸۹۵ تومان پول داشت. او با ۴۲۵ تومان یک بیسکویت و با ۲۳۰ تومان یک شکلات خرید. چند تومان برای او باقی مانده است؟

$$425 \oplus 230 = 655$$

$$895 \ominus 655 = 240$$

فصل ۶: حل مسئله‌ی ساده‌تر

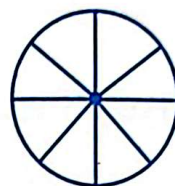
۲ با توجه به الگوی زیر، دایره‌ی هفتم چند تا شعاع دارد؟

(۱)

(۲)

(۳)

شماره‌ی دایره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
تعداد شعاع‌ها	۲	۵	۸	۱۱	۱۴	۱۷	۲۰

$+۳$ $+۳$ $+۳$ $+۳$ $+۳$ $+۳$

درسنامه: مقایسه‌ی عددها

* برای مقایسه‌ی عددهای چهار رقمی، ابتدا تعداد رقم‌های هر عدد را می‌شماریم. عددی که تعداد رقم‌های آن بیشتر باشد، بزرگ‌تر است.

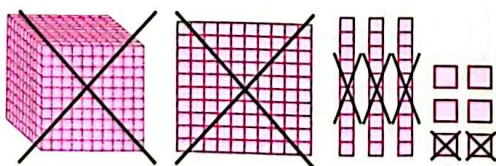
$$\begin{array}{r} ۲۳۴۵ \\ ۹۸۲ \end{array} >$$

چهار رقمی

سه رقمی

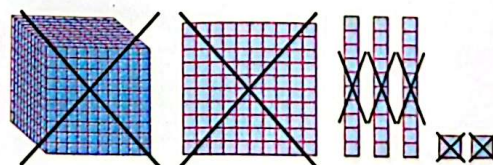
* اگر تعداد رقم‌های هر عدد مساوی بود، ما می‌توانیم از روش‌های زیر عددها را با همدیگر مقایسه کنیم.

(الف) مقایسه‌ی عددها با رسم شکل: ابتدا مناسب هر عدد، شکل می‌کشیم سپس به اندازه‌ی مساوی از هزارتایی، صدتایی، ده تایی و یکی‌ها، یکی یکی خط می‌زنیم و شکل‌های باقی مانده را مقایسه می‌کنیم.

۱۱۳۶

>

۱۱۳۲

ب) مقایسه‌ی عددها با حذف رقم‌ها: در این روش ما می‌توانیم رقم‌های یکان، دهگان و صدگان را از دو عدد حذف کنیم و به جای آن‌ها صفر بگذاریم. سپس اعداد هزارگان را مقایسه کنیم. هزارگان هر عدد بیشتر بود، آن عدد بزرگتر است. اگر هزارگان مساوی بود، مقایسه را با حذف دهگان و سپس یکان ادامه می‌دهیم. تا جایی که عدد بزرگتر را تشخیص دهیم.

مثال:

$$۵۴۲۱ \bigcirc ۵۴۲۸$$

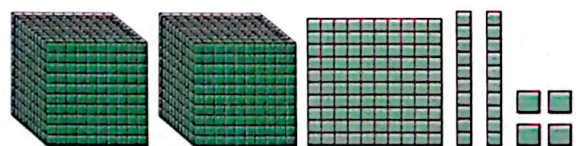
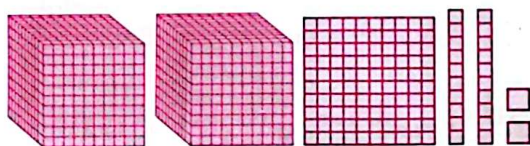
$$\begin{array}{ccc} \downarrow & & \downarrow \\ ۵۰۰۰ & = & ۵۰۰۰ \end{array} \rightarrow \text{حذف یکان، دهگان و صدگان}$$

$$۵۴۰۰ = ۵۴۰۰ \rightarrow \text{حذف یکان و دهگان}$$

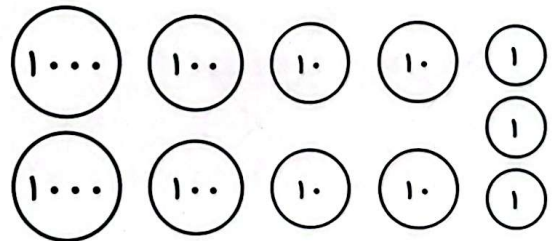
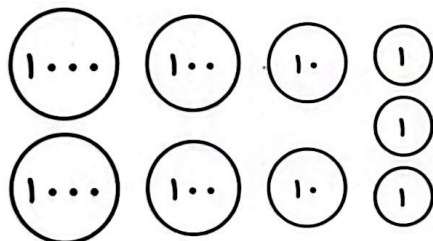
$$۵۴۲۰ = ۵۴۲۰ \rightarrow \text{حذف یکان}$$

$$۵۴۲۱ < ۵۴۲۸$$

۳ مناسب شکل‌ها عدد بنویس و آن‌ها را مقایسه کن.

$$2122 < 2124$$

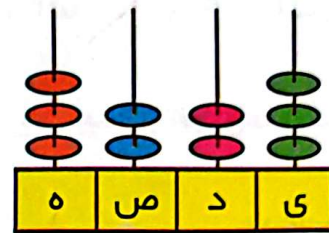
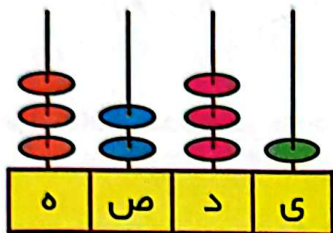
$$2224 < 2241$$

فصل ۶: مقایسه‌ی عددها

ه	ص	د	ی
۶	۴	۰	۸

ه	ص	د	ی
۶	۴	۳	۹

۶۴۰۸ < ۶۴۳۹

۳۲۳۱ > ۳۲۲۳

۴ دو عدد ۸۵۳۶ و ۸۵۳۱ را به روش‌های زیر مقایسه کن.

• با حذف یکان، دهگان و صدگان $\leftarrow$ ۸۰۰۰ = ۸۰۰۰

• با حذف یکان و دهگان $\leftarrow$ ۸۵۰۰ = ۸۵۰۰

• با حذف یکان $\leftarrow$ ۸۵۳۰ = ۸۵۳۰

• بدون حذف رقم $\leftarrow$ ۸۵۳۱ < ۸۵۳۶

۵ عددهای زیر را مقایسه کن و علامت < = > بگذار.

۲۲ > ۸

۳۲۵ > ۴۲

۸۷۶۰ > ۷۴۳

۴۸۹ > ۲

۷۵۴۱ > ۳۸

۶۷۸ > ۶۷۰

۶ در هر دسته دور بیشترین عدد خط بکش.

۴۷۳۲ ۶۷۳۲ ۵۷۳۲ ۸۷۳۲

۸۷۴۵ ۸۷۴۳ ۸۷۴۴ ۸۷۴۹

۶۵۲۰ ۶۷۲۰ ۶۸۲۰ ۶۲۲۰

۵۳۵۲ ۵۳۳۲ ۵۳۲۲ ۵۳۶۲

علامت $> = <$ بگذار.

$$60 + 25 \overset{80}{\lt} 142$$

$$420 + 380 \overset{800}{\lt} 895$$

$$5420 \overset{5430}{\lt}$$

$$2100 + 300 \overset{2400}{\gt} 3000 - 1000$$

$$950 - 450 \overset{500}{=} 350 + 150$$

$$8734 \overset{8764}{\lt}$$

۸ با قرار دادن عدد صفر به جای رقم یکان و دهگان جواب تقریبی جمع و تفریق‌ها را بنویس.

$$\begin{array}{r} 3547 \rightarrow 3000 \\ + 1425 \rightarrow + 1000 \\ \hline 4900 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8496 \rightarrow 8000 \\ - 5263 \rightarrow - 5000 \\ \hline 3000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2636 \rightarrow 2000 \\ + 2252 \rightarrow + 2000 \\ \hline 4000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6875 \rightarrow 6000 \\ - 4652 \rightarrow - 4000 \\ \hline 2000 \end{array}$$

۹ با حذف رقم یکان، دهگان و صدگان و نوشتن صفر به جای آن‌ها، پاسخ تقریبی جمع و تفریق‌ها

را در مستطیل بنویس سپس در دایره‌ها بنویس که پاسخ تقریبی بین کدام اعداد هزartایی قرار دارد.

$$\begin{array}{r} 7625 - 4322 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 7000 - 4000 \end{array}$$

$\swarrow \quad \searrow$
 (2000) [3000] (4000)

$$\begin{array}{r} 4552 + 3343 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 4000 + 3000 \end{array}$$

$\swarrow \quad \searrow$
 (4000) [7000] (10000)

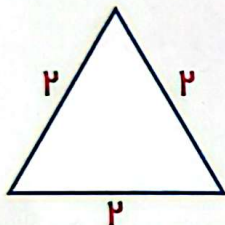
۱۰ عددها را از کمتر به بیشتر بنویس.

$$۴۵۶۰ / ۲۳۲۷ / ۸۰۰۲ / ۴۵۰۶ \Rightarrow \underline{۲۳۲۷} < \underline{۴۵۰۶} < \underline{۴۵۶۰} < \underline{۸۰۰۲}$$

$$۷۵۰۰ / ۳۹۹۹ / ۹۹۹ / ۵۳۲۰ \Rightarrow \underline{۹۹۹} < \underline{۳۹۹۹} < \underline{۵۳۲۰} < \underline{۷۵۰۰}$$

$$۲۷۹۴ / ۱۸۹۷ / ۱۸۹۳ / ۲۷۹۸ \Rightarrow \underline{۱۸۹۳} < \underline{۱۸۹۷} < \underline{۲۷۹۴} < \underline{۲۷۹۸}$$

$$۶۰۹۹ / ۶۰۹۸ / ۶۸۶۹ / ۶۶۲۵ \Rightarrow \underline{۶۰۹۸} < \underline{۶۰۹۹} < \underline{۶۶۲۵} < \underline{۶۸۶۹}$$

نکته: به مثلثی که سه ضلع برابر دارد،

مثلث متساوی الاضلاع می‌گوییم.

۳ × اندازه یک ضلع = محیط مثلث متساوی الاضلاع

$$\text{محیط مثلث متساوی الاضلاع} = ۲ \times ۳ = ۶$$

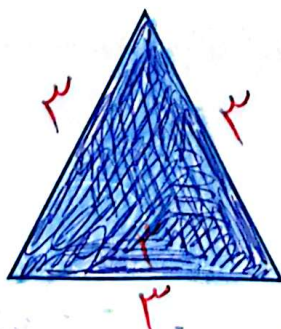
* به مثلثی که دو ضلع (ساق) برابر دارد،

مثلث متساوی الساقین می‌گوییم.

مجموع اندازه‌ی هر سه ضلع = محیط مثلث متساوی الساقین

$$\text{محیط مثلث متساوی الساقین} = ۳ + ۳ + ۲ = ۸$$

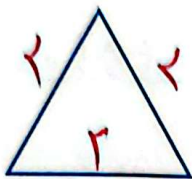
۱۱ اندازه‌ی ضلع‌های هر مثلث را بنویس. مثلث متساوی الاضلاع را آبی و متساوی الساقین را قرمز کن.

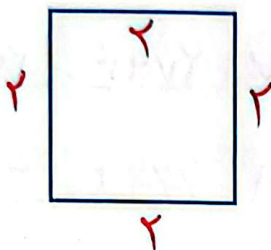
فصل ۶: مقایسه‌ی عددها

۱۵۶

۱۲ ضلع‌های شکل‌ها را اندازه بگیر و محیط آن‌ها را به دست بیاور.

$$\text{محیط مثلث} = \underline{2} \times \underline{3} = \underline{6}$$

$$\text{محیط مربع} = \underline{2} \times \underline{4} = \underline{8}$$

۱۳ اگر محیط مثلث متساوی الاضلاعی ۱۲ سانتی‌متر باشد، طول هر ضلع آن چند سانتی‌متر است؟

هر ضلع آن ۴ سانتی‌متر است. $12 \div 3 = 4$

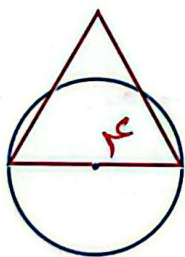

۱۴ محیط مثلث متساوی الساقین روبرو ۱۹ سانتی‌متر است.

اندازه‌ی دو ضلع دیگر را پیدا کن.

$$\boxed{8} + \boxed{8} + 3 = 19$$

اندازه‌ی هر ضلع برابر $19 - 3 = 16$ $16 \div 2 = 8 \rightarrow$

۱۵ در شکل روبرو، اگر قطر دایره ۴ سانتی‌متر باشد،

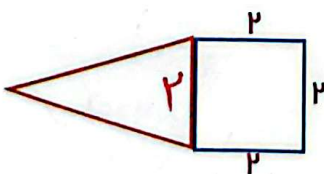
محیط مثلث متساوی الاضلاع را پیدا کن.

محیط مثلث متساوی الاضلاع $4 + 4 + 4 = 12$

۱۶ در شکل روبرو، اگر محیط مثلث متساوی الساقین

۱۰ سانتی‌متر باشد، اندازه‌ی ضلع‌های این مثلث

را پیدا کن.

$$\boxed{4} + \boxed{4} + 2 = 10$$

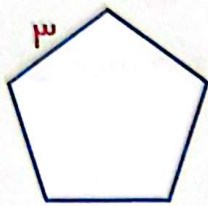
اندازه‌ی هر ضلع $10 - 2 = 8$

اندازه‌ی یک ضلع $8 \div 2 = 4$

درسنامه: ۵ ضلعی و ۶ ضلعی‌ها

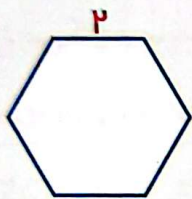
* شکل روبرو ۵ ضلعی می‌باشد.

در ۵ ضلعی روبرو همه‌ی ضلع‌ها برابر هستند.

اندازه یک ضلع $\times ۵ =$ محیط پنج ضلعی

$$۵ \times ۳ = ۱۵$$

* شکل روبرو ۶ ضلعی می‌باشد.

در ۶ ضلعی روبرو همه‌ی ضلع‌ها برابر هستند.

اندازه یک ضلع $\times ۶ =$ محیط شش ضلعی

$$۶ \times ۲ = ۱۲$$

نکته: بعضی از ۵ ضلعی‌ها و ۶ ضلعی‌ها، اندازه‌ی همه‌ی ضلع‌هایشان برابر نیست.

۱۷ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به روش مرحله‌ای به دست بیاور.

$$\begin{array}{r} ۴۲۵۳ \\ + ۲۶۳۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۲۸۳ \\ + ۶۳۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۸۵۳ \\ + ۳۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۸۸۳ \\ + ۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۸۸۷ \\ + ۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۳۵۴۱ \\ + ۳۴۴۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۸۴۱ \\ + ۴۴۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۹۴۱ \\ + ۴۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۹۸۱ \\ + ۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۹۸۹ \\ + ۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۸۷۶ \\ - ۳۴۵۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۸۷۶ \\ - ۴۵۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۴۷۶ \\ - ۵۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۴۲۶ \\ - ۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۴۲۵ \\ - ۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷۸۶۵ \\ - ۵۷۴۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۸۶۵ \\ - ۷۴۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۱۶۵ \\ - ۴۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۱۲۵ \\ - ۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۱۲۲ \\ - ۳ \\ \hline \end{array}$$

$\begin{array}{r} ۴۸۲۶ \\ + ۲۱۷۲ \\ \hline ۶۸۲۶ \\ + ۱۷۲ \\ \hline ۶۹۹۶ \\ + ۷۲ \\ \hline ۶۹۹۶ \\ + ۲ \\ \hline ۶۹۹۸ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۵۲۸۱ \\ + ۲۷۱۵ \\ \hline ۷۲۸۱ \\ + ۷۱۵ \\ \hline ۷۹۹۱ \\ + ۱۵ \\ \hline ۷۹۹۶ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۵۹۵۸ \\ - ۳۲۲۴ \\ \hline ۲۹۵۸ \\ - ۲۲۴ \\ \hline ۲۷۵۸ \\ - ۲۴ \\ \hline ۲۷۳۸ \\ - ۴ \\ \hline ۲۷۳۴ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۹۸۸۴ \\ - ۵۷۶۱ \\ \hline ۴۸۸۴ \\ - ۷۶۱ \\ \hline ۴۱۸۴ \\ - ۶۱ \\ \hline ۴۱۲۴ \\ - ۱ \\ \hline ۴۱۲۳ \end{array}$
---	---	---	---

۱۸ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به صورت ذهنی به دست آورید.

$$۷۰۰۰ - ۴۰۰۰ = ۳۰۰۰$$

$$۳۰۰۰ + ۲۰۰۰ = ۵۰۰۰$$

$$۷۰۰۰ + ۲۵۰۰ = ۹۵۰۰$$

$$۴۳۰۰ + ۷۰۰ = ۵۰۰۰$$

$$۵۰۰۰ - ۴۰۰ = ۴۶۰۰$$

$$۶۰۰۰ - ۸۰۰ = ۵۲۰۰$$

۱۹ مقدار پول‌های زیر را به ریال بنویس.

۴۴۳۳

۵۲۲۲

۲۴۵۳

و شش اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. ناهید چقدر پول دارد؟

تومان ۹۶۰۰

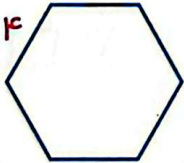
۱۰۰۰ ۲۰۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰

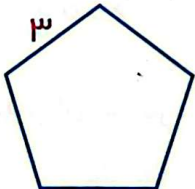
و چهار اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. او چقدر پول دارد؟

۲۰۰۰ ۳۰۰۰ ۵۰۰ ۱۰۰ ۱۴۹۰۰ تومان

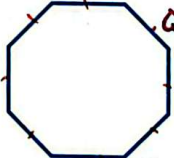
۲۰۰۰ ۳۰۰۰ ۵۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰

تومان باید پس بگیرد
 $۵۰۰ - ۴۰۰ = ۱۰۰$
 تومان
 به فرستاده داده

 $6 \times 6 = 36$

 $5 \times 5 = 25$

 $10 \times 10 = 100$

 $8 \times 8 = 64$

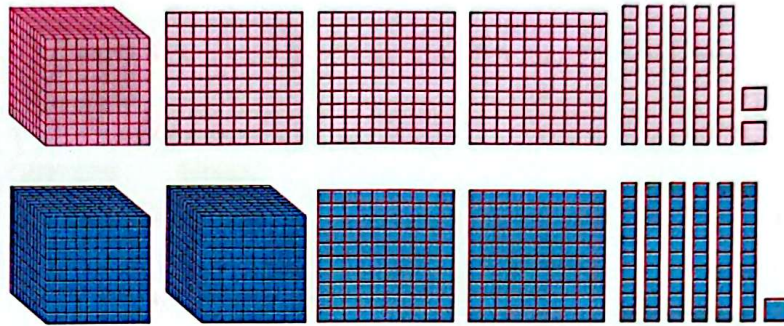
(تمام ضلع‌های ۵ ضلعی برابرند.)
اندازه هر ضلع پنج ضلعی $\rightarrow 5 \div 2 = 2.5$
محیط مربع $2.5 + 2.5 + 2.5 + 2.5 = 10$

فصل ۶: جمع در جدول ارزش مکانی

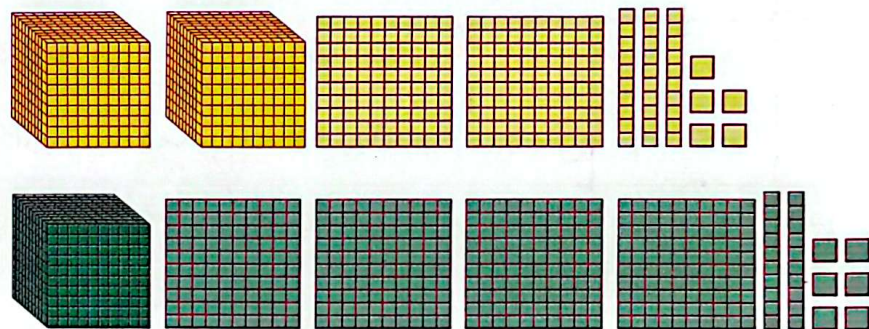
۱۶۲

۲۵ برای شکل‌های زیر جمع بنویس. (روش انتقالی)

$$\begin{array}{r} 1 \\ 1382 \\ + 2261 \\ \hline 3643 \end{array}$$

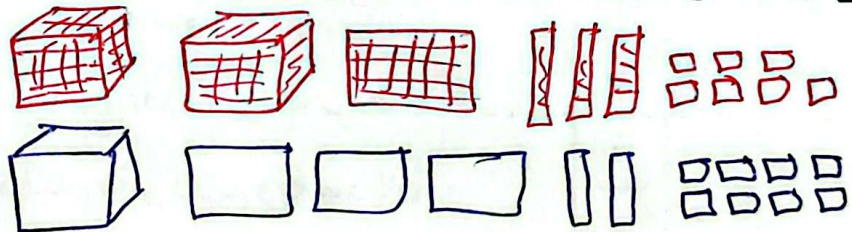

$$\begin{array}{r} ① \\ 2235 \\ + 1426 \\ \hline 3661 \end{array}$$

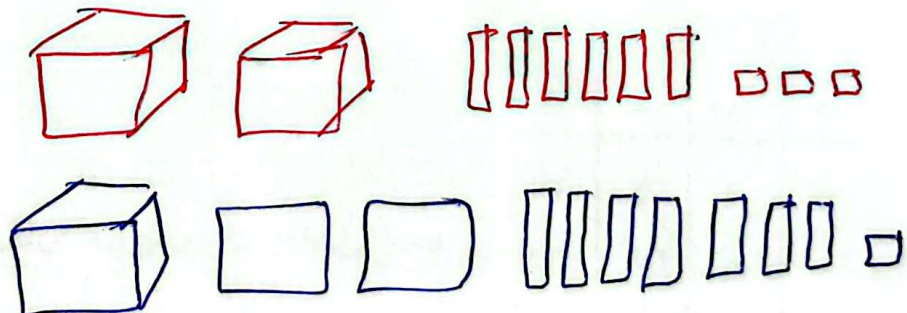

۲۶ برای جمع‌های زیر شکل مناسب بکش و آن‌ها را حل کن. (انتقالی)

$$\begin{array}{r} ① \\ 2137 \\ + 1328 \\ \hline 3465 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ① \\ 2063 \\ + 1271 \\ \hline 3334 \end{array}$$

فصل ۶: جمع در جدول ارزش مکانی

۲۷ حاصل جمع‌های زیر را به روش انتقالی به دست بیاور.

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۴۱۳۷ \\ + ۱۲۴۹ \\ \hline ۵۳۸۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۲۲۳۰ \\ + ۱۲۹۲ \\ \hline ۳۵۲۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۳۴۸۲ \\ + ۱۲۵۵ \\ \hline ۴۷۳۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۳۲۴۳ \\ + ۲۹۵۶ \\ \hline ۶۱۹۹ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \textcircled{1} \\ ۳۰۰۲ \\ + ۲۰۹۹ \\ \hline ۵۱۰۱ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۶۹۸۴ \\ + ۲۳۰۴ \\ \hline ۹۲۸۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \textcircled{1} \\ ۴۷۲۹ \\ + ۱۳۰۲ \\ \hline ۶۰۳۱ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۲۸۷۴ \\ + ۲۷۲۰ \\ \hline ۵۵۹۴ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۳۴۷۰ \\ + ۱۲۸۵ \\ \hline ۴۷۵۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۲۸۵۵ \\ + ۲۷۴۳ \\ \hline ۵۵۹۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۱۳۹۲ \\ + ۴۸۷ \\ \hline ۱۸۷۹ \end{array}$$

۲۸ نسرین ۳۴۷۰ تومان پول داشت.

پدرش دیروز ۱۲۸۵ تومان به او داد.

حالا نسرین چقدر پول دارد؟ (انتقالی)

۲۹ در دانشگاه یک شهر ۲۸۵۵ دانشجوی پسر

و ۲۷۴۳ دانشجوی دختر وجود دارد. این

دانشگاه روی هم چند دانشجو دارد؟ (انتقالی)

۳۰ در یک پارک ۱۳۹۲ درخت کاج و ۴۸۷

درخت بلوط وجود دارد. در این پارک روی هم

چند درخت وجود دارد؟ (انتقالی)

فصل ۶: جمع در جدول ارزش مکانی

①

$$\begin{array}{r} ۲۵۳۹ \\ + ۳۱۲۵ \\ \hline ۵۶۶۴ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۸۰۰ \\ + ۲۱۴۰ \\ \hline ۴۹۴۰ \end{array}$$

۳۱ در یک سالن ۲۵۳۹ مرد و ۳۱۲۵ زن

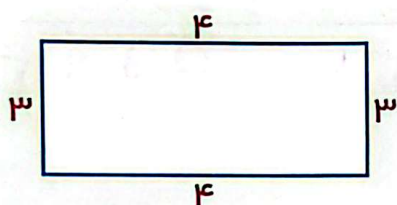
مسابقات را تماشا می کردند. در مجموع

چند مرد و زن تماشاچی بودند؟ (انتقالی)

۳۲ فاطمه ۱۸۰۰ تومان و خواهرش ۲۱۴۰

تومان پول دارند. پول این دو نفر روی هم

چقدر است؟ (انتقالی)

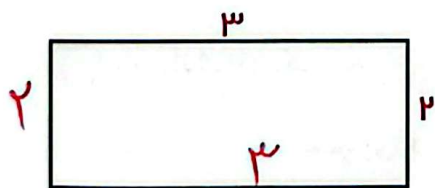

نکته: پیدا کردن محیط مستطیل

مجموع ضلع ها $\Rightarrow$ محیط مستطیل $= ۴ + ۳ + ۴ + ۳ = ۱۴$ روش اولروش دوم $\Rightarrow$ محیط مستطیل $= (۲ \times \text{طول}) + (۲ \times \text{عرض})$

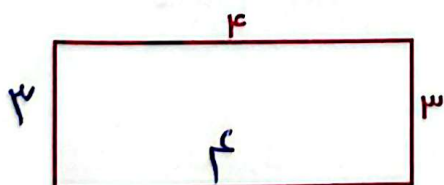
$$(۲ \times ۴) + (۲ \times ۳) = ۸ + ۶ = ۱۴$$

۳۳ محیط شکل های زیر را به دو روش پیدا کن.

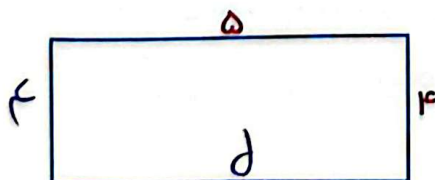
$$\text{روش اول} \rightarrow ۳ + ۲ + ۳ + ۲ = ۱۰$$

$$\text{روش دوم} \rightarrow (۲ \times ۳) + (۲ \times ۲) = ۶ + ۴ = ۱۰$$

$$\text{روش اول} \rightarrow ۴ + ۳ + ۴ + ۳ = ۱۴$$

$$\text{روش دوم} \rightarrow (۲ \times ۴) + (۲ \times ۳) = ۸ + ۶ = ۱۴$$

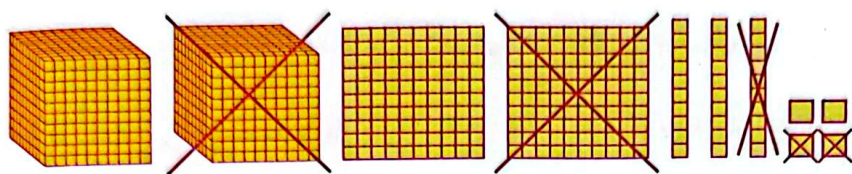
$$\text{روش اول} \rightarrow ۵ + ۴ + ۵ + ۴ = ۱۸$$

$$\text{روش دوم} \rightarrow (۲ \times ۵) + (۲ \times ۴) = ۱۰ + ۸ = ۱۸$$

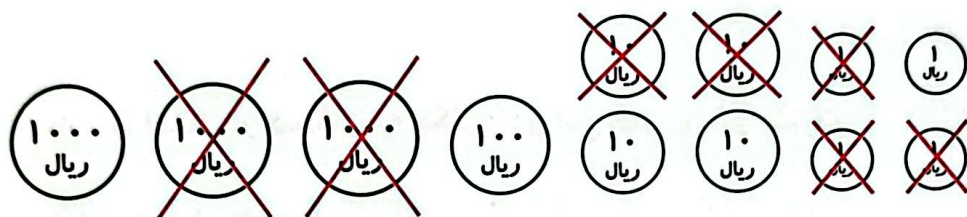
فصل ۶: تفريق در جدول ارزش مکانی

۱۶۶

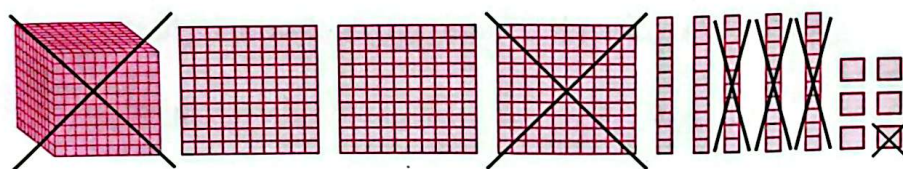
۳۴ برای هر شکل یک تفريق بنویس. (انتقالی)

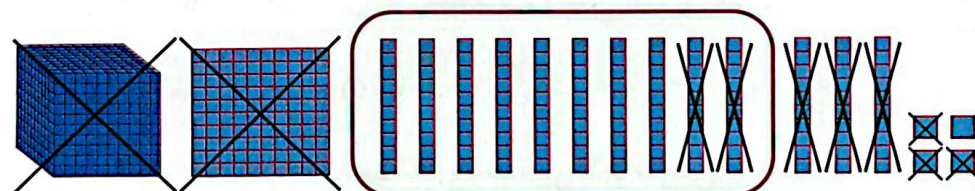
$$\begin{array}{r} 2234 \\ - 1112 \\ \hline 1122 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3144 \\ - 2023 \\ \hline 1121 \end{array}$$

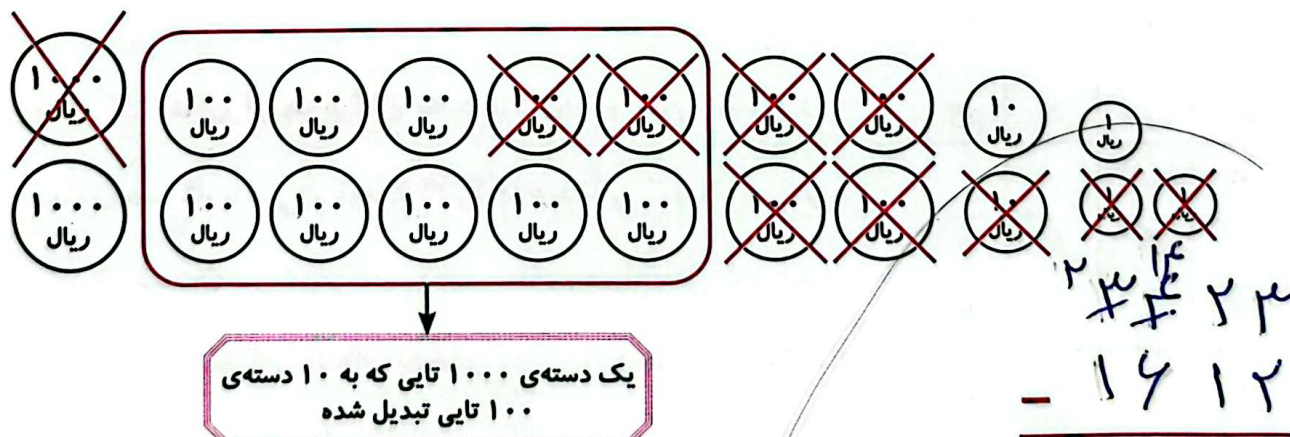

$$\begin{array}{r} 1356 \\ - 1131 \\ \hline 0225 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1434 \\ - 1153 \\ \hline 0081 \end{array}$$

یک دسته ۱۰۰ تایی که به ۱۰ دسته ۱۰ تایی تبدیل شده

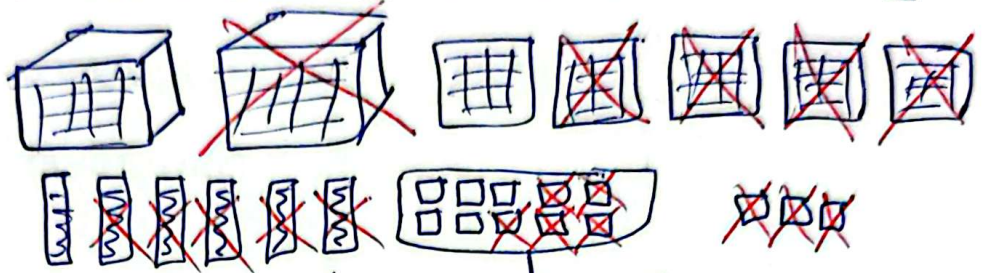
یک دسته ۱۰۰۰ تایی که به ۱۰ دسته ۱۰۰ تایی تبدیل شده

$$\begin{array}{r} 2342 \\ - 1412 \\ \hline 0930 \end{array}$$

فصل ۶: تفريق در جدول ارزش مکانی

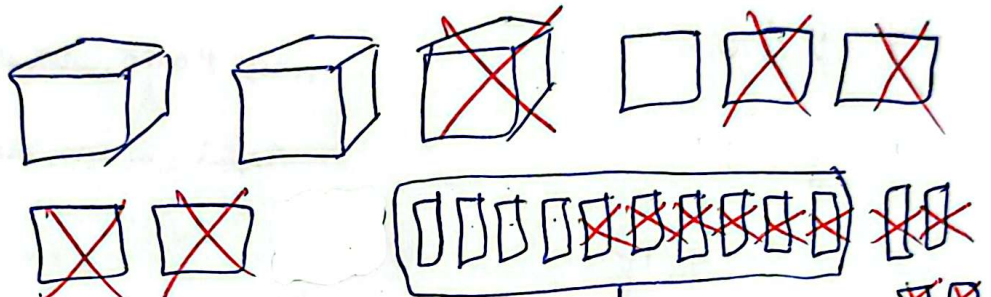
۳۵ برای تفريق‌های زیر شکل مناسب بکش و آن‌ها را حل کن. (انتقالی)

$$\begin{array}{r} 2573 \\ - 1458 \\ \hline 1115 \end{array}$$

یک دسته را به دهان تبدیل شده

$$\begin{array}{r} 3627 \\ - 1487 \\ \hline 2140 \end{array}$$

یک دسته را به دهان باز کرده است

۳۶ حاصل تفريق‌های زیر را به روش انتقالی پیدا کن.

$$\begin{array}{r} 7856 \\ - 3286 \\ \hline 4570 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4659 \\ - 2805 \\ \hline 1854 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5384 \\ - 3782 \\ \hline 1602 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6808 \\ - 3522 \\ \hline 3286 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3289 \\ - 1577 \\ \hline 1712 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4855 \\ - 3725 \\ \hline 1130 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8725 \\ - 381 \\ \hline 8344 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5221 \\ - 3999 \\ \hline 1222 \end{array}$$

فصل ۶: تفریق در جدول ارزش مکانی

$$\begin{array}{r} 11 \\ 7 \times 12 \\ 8342 \\ - 5284 \\ \hline 3058 \end{array}$$

۳۷ پوریا ۸۳۲۵ ریال پول دارد.

برادرش ۵۲۸۴ ریال کمتر از پوریا

پول دارد. برادرش چند ریال پول دارد؟

$$\begin{array}{r} 9 \\ 7 \times 10 \\ 8880 \\ - 6550 \\ \hline 2330 \end{array}$$

۳۸ قیمت کفشی که مهسا می خواهد بخرد ۶۵۵۰

تومان است. اگر ۴ اسکناس ۲۰۰۰ تومانی

به فروشنده بدهد، چقدر باید پس بگیرد؟

$$\begin{array}{r} 512 \\ 3044 \\ - 1432 \\ \hline 1612 \end{array}$$

۳۹ در یک مرغداری از ۳۵۶۲ جوجه رنگی،

۱۴۳۵ جوجه ی زرد و بقیه، جوجه ی قرمز

هستند. تعداد جوجه های قرمز چند تا می باشد؟

$$\begin{array}{r} 7380 \\ - 8380 \\ \hline 2000 \end{array}$$

۴۰ سارا ۷۳۵۰ تومان پول داشت.

او دیروز ۵۳۵۰ تومان از پولش را خرج کرد.

حالا او چند تومان پول دارد؟

$$\begin{array}{r} 512 \\ 434 \\ - 474 \\ \hline 160 \end{array}$$

۴۱ آقای قناد از ۶۳۴۰ گرم شکری که خریده

بود، ۴۷۴۰ گرم شکر برای پخت کیک

تولد، مصرف کرد. حالا چند گرم شکر باقی

مانده است؟

نکته: اگر در یک عبارت ریاضی، یک یا چند پرانتز باشد، ابتدا باید حاصل عبارت‌های درون پرانتزها را محاسبه کنیم سپس عمل‌های ریاضی بیرون از پرانتزها را محاسبه کنیم.

$$\text{مثال: } (2 \times 4) + (15 - 5) = 8 + 10 = 18$$

۴۲ حاصل عبارت‌های زیر را به دست بیاور.

$$(3 \times 5) + (4 \times 6) = 15 + 24 = 39$$

$$(18 \div 9) + (14 + 4) = 2 + 18 = 20$$

$$(4 \times 6) \div (12 - 6) = 24 \div 6 = 4$$

$$(9 \times 5) - (7 \times 3) = 45 - 21 = 24$$

$$(40 - 8) \div 4 = 32 \div 4 = 8$$

$$(9 \div 3) + (6 \div 2) = 3 + 3 = 6$$

$$6 \times (4 + 5) = 6 \times 9 = 54$$

$$(10 \div 2) \times (18 \div 3) = 5 \times 6 = 30$$

$$53 + (27 \div 9) - 30 = 53 + 3 - 30 = 26$$

$$(36 \div 4) \times 3 + (4 \times 5) = 9 \times 3 + 20 = 47$$

$$((6 \times 6) + (8 \times 2)) - 12 = (36 + 16) - 12 = 40$$

۱ جملات درست را با علامت ✓ و جملات نادرست را با ✗ مشخص کن.

* به مثلثی که سه ضلع برابر دارد، مثلث متساوی الساقین می‌گوییم. ☒

* به مثلثی که ۲ ضلع برابر دارد، مثلث متساوی الاضلاع می‌گوییم. ☒

* ۵ ضلعی، ۵ گوشه و ۶ ضلعی، ۶ گوشه دارد. ☒

* محیط مثلث متساوی الاضلاع ۳ برابر اندازه‌ی یک ضلع آن است. ☒

۲ با توجه به الگوی زیر، شکل هشتم چند گردی دارد؟

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
تعداد گردی‌ها	۲	۶	۱۰	۱۴	۱۸	۲۲	۲۶	۳۰

$+4$ $+4$ $+4$ $+4$ $+4$ $+4$ $+4$

۳ مقایسه کن و علامت $<$ $=$ $>$ بگذار.

4000 ☒ 3999

8664 ☒ 8646

3578 ☒ 578

$85+85$ ☒ 197

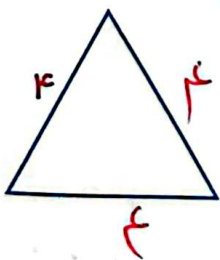
$4500-300$ ☒ $2000+2200$

87 ☒ 780

7808 ☒ 8707

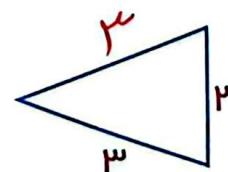
$860-160$ ☒ $610+60$

۴ محیط مثلث‌های متساوی الاضلاع و متساوی الساقین زیر را پیدا کن.

$4+4+4=12$

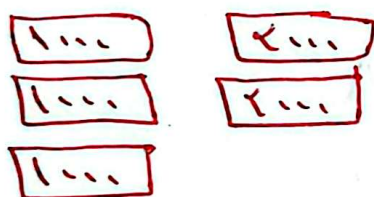
$3+3+2=8$

۵ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به صورت مرحله‌ای پیدا کن.

$\begin{array}{r} ۳۴۵۶ \\ + ۱۳۲۱ \\ \hline ۴۴۵۶ \\ + ۳۲۱ \\ \hline ۴۷۵۶ \\ + ۲۱ \\ \hline ۴۷۷۶ \\ + ۱ \\ \hline ۴۷۷۷ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۶۷۹۵ \\ - ۴۳۶۲ \\ \hline ۲۷۹۵ \\ - ۳۶۲ \\ \hline ۲۴۹۵ \\ - ۶۲ \\ \hline ۲۴۳۵ \\ - ۲ \\ \hline ۲۴۳۳ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۴۶۲۱ \\ + ۳۳۷۵ \\ \hline ۷۹۲۱ \\ + ۳۷۵ \\ \hline ۷۹۲۱ \\ + ۷۵ \\ \hline ۷۹۹۱ \\ + ۵ \\ \hline ۷۹۹۶ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۵۸۴۶ \\ - ۳۷۳۳ \\ \hline ۲۸۴۶ \\ - ۷۳۳ \\ \hline ۲۱۴۶ \\ - ۳۳ \\ \hline ۲۱۱۶ \\ - ۳ \\ \hline ۲۱۱۳ \end{array}$
---	---	---	---

۶ سامان سه اسکناس ۱۰۰۰ تومانی، دو اسکناس ۲۰۰۰ تومانی و چهار اسکناس ۱۰۰ تومانی

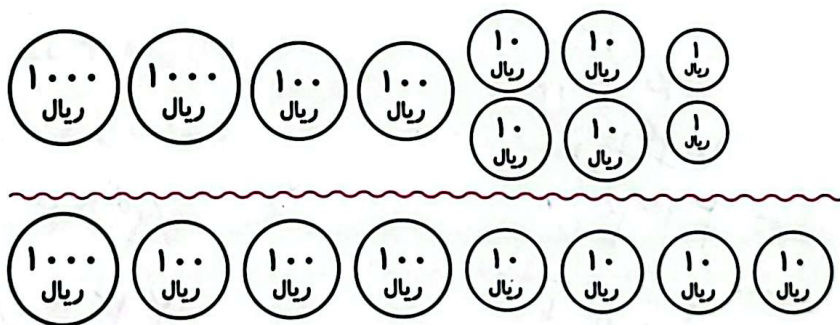

دارد. او چقدر پول دارد؟

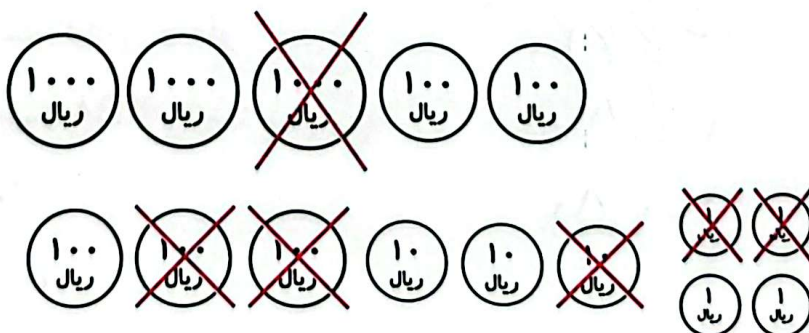
تومان ۷۴۰۰

۷ جمع و تفریق‌های زیر را با توجه به شکل‌ها در جدول ارزش مکانی انجام بده.

ه	ص	د	ی
۲	۲	۴	۲
+	۱	۳	۴۰
۳	۵	۸	۲

ه	ص	د	ی
۳	۵	۳	۴
-	۱	۲	۲
۲	۳	۲	۲

آزمون فصل ۶

۱۷۲

۸ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به صورت انتقالی محاسبه کن.

$$\begin{array}{r} 11 \\ 4580 \\ + 3430 \\ \hline 8010 \end{array} \quad \begin{array}{r} 11 \\ 8745 \\ - 6618 \\ \hline 2107 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1 \\ 5658 \\ + 2190 \\ \hline 7848 \end{array} \quad \begin{array}{r} 31 \\ 6845 \\ - 4737 \\ \hline 2104 \end{array}$$

۹ حاصل عبارت‌های زیر را به دست بیاور.

$$(4 \times 5) + (6 \times 6) = 20 + 36 = 56$$

$$(8 \div 2) \times (15 - 8) = 4 \times 7 = 28$$

$$(9 + 5) \div (21 \div 3) = 14 \div 7 = 2$$

۱۰ بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد ۴ رقمی را با

۷، ۲، ۴ و ۳ بنویس و اختلاف آن‌ها را به دست

$$\begin{array}{r} 7432 \\ - 2347 \\ \hline \end{array}$$

بزرگ‌ترین
کوچک‌ترین

۱۱ در یک باغ ۴۵۶۲ درخت گیلاس و هلو

می‌باشد. اگر تعداد درخت گیلاس ۲۴۸۰ باشد،

چند درخت هلو در این باغ است؟

$$\begin{array}{r} 12 \\ 4562 \\ - 2480 \\ \hline 2082 \end{array}$$